

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

Ministerie van Veiligheid en Justitie
t.a.v. de Staatssecretaris van Veiligheid
en Justitie, mr F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

Correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t 070-361 97 23
f 070-361 97 46
www.rechtspraak.nl

datum 31 januari 2013
doorkiesnummer 06-18609322
e-mail voorlichting@rechtspraak.nl
uw kenmerk 333620
onderwerp Advies over Ontwerpbesluit in verband met de
verrekeningsbevoegdheid door de Raad voor rechtsbijstand bij
een proceskostenveroordeling

Geachte heer Teeven,

Bij brief van 18 december 2012, met bovengenoemd kenmerk verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de "Raad") advies uit te brengen over het Ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 in verband met de verrekeningsbevoegdheid van de Raad voor rechtsbijstand bij een proceskostenveroordeling. Het Ontwerpbesluit beoogt te voorkomen dat een rechtzoekende aan wie een toevoeging is verleend via de proceskostenveroordeling een compensatie ontvangt voor proceskosten die niet hij, maar de Raad voor rechtsbijstand heeft gemaakt. De gesubsidieerde rechtsbijstandverlener dient hiertoe bij de indiening van zijn declaratie bij de Raad voor rechtsbijstand melding te maken van een proceskostenveroordeling ten behoeve van de partij aan wie hij is toegevoegd. Het bedrag van de kostenveroordeling wordt vervolgens in mindering gebracht op de vastgestelde vergoeding, tot ten hoogste het bedrag van die vergoeding.

Gehoord de gerechten adviseert de Raad als volgt ¹.

Tot 1 januari 2011 was de inning van de proceskostenveroordeling in civiele en bestuurszaken een taak die bij de griffies was belegd ². Met de invoering van de Wet griffierecht in burgerlijke zaken ("Wgbz") veranderde dit, en werd de rechtsbijstandverlener dan wel de rechtzoekende zelf belast met de inning van de proceskostenveroordeling. Inmiddels zijn er sinds de invoering van de Wgbz twee jaren verstreken en kan gesteld worden dat de praktijk er niet in is geslaagd om tot een ordentelijke verrekening van de diverse kostenposten die onderdeel uitmaken van de proceskostenveroordeling te komen. Uit de nota van toelichting bij het Ontwerpbesluit blijkt dat de door het Ministerie van Veiligheid en Justitie ontvangen proceskosten aanzienlijk hoger waren voor de invoering van de Wgbz.

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad voor de rechtspraak de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

² Artikel 243 Rv (oud) en 8:75 Awb (oud)

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 31 januari 2013
pagina 2 van 2

Het Ontwerpbesluit beoogt deze problematiek aan te pakken waar het gaat om de verrekening van de toevoegingsvergoeding, die de Raad voor rechtsbijstand heeft vastgesteld. Hierbij wordt echter over het hoofd gezien dat ook de verrekening van de door de gerechten voorgeschoten kosten, die eveneens onderdeel uitmaken van de proceskostenveroordeling, nl. de deurwaardersexploiten en advertentiekosten, niet goed verloopt.

De verrekening van de diverse kostenposten is door de jaren heen altijd een complexe aangelegenheid geweest, ook toen de griffies nog belast waren met de inning. Het schrappen van artikel 243 Rv met ingang van 1 januari 2011 heeft tot grote onduidelijkheid geleid bij de gerechten met betrekking tot de inning van de voorgeschoten kosten. De wet schrijft voor dat de kosten via een betalingsbevel verhaald moeten worden op de winnende partij, ten behoeve van wie deze kosten zijn gemaakt. Deze procedure is omslachtig en de kosten van een betalingsbevelprocedure wegen vaak niet op tegen de baten.

Het Ontwerpbesluit is naar de mening van de Raad een goede aanleiding om meer structureel met alle betrokken partijen naar deze problematiek te gaan kijken. Verschillende instanties - gerechten, deurwaarders en Raad voor rechtsbijstand - schieten in de huidige situatie kosten voor. Ieder voor zich moeten zij hoge kosten maken om de door hen voorgeschoten kosten van de winnende partij terug te krijgen. Nu met de afschaffing van artikel 243 Rv de stap is gezet dat de gerechten de proceskostenveroordeling niet meer innen en het Ontwerpbesluit voorziet in een 'verrekeningsrelatie' van de rechtsbijstandverlener met de Raad voor rechtsbijstand, rijst de vraag of het voor de hand ligt dat de gerechten de kosten blijven voorschieten. De Raad adviseert daarom onderzoek te doen naar alternatieve mogelijkheden voor verrekening van de kosten. Een model waarbij één instantie alle kosten voorschiet en tevens verhaalt zou naar de mening van de Raad in dit onderzoek betrokken moeten worden.

Werklast

Aan het Ontwerpbesluit zijn geen consequenties voor de werklast verbonden.

Hoogachtend,

F.C. Bakker,
Lid Raad voor de rechtspraak